

Kateřina Ziková. Pronominální reduplikace předmětu v současné španělštině.

(Oponentský posudek diplomové práce)

Diplomová práce Kateřiny Zikové je příkladem správného využití studijního pobytu v zahraničí. Autorka odjela na studijní pobyt na Universidad de Santiago de Compostela s fundovanou lingvistickou průpravou a s jasnou představou o diplomové práci, takže dokázala citlivě vnímat teoreticky progresivní podněty, na nichž vybudovala své pojetí reduplikace objektu.

V obecné části diplomantka prokázala výbornou bibliografickou informovanost, znalost nejnovějších přístupů k reduplikaci objektu a schopnost nesimplifikovaně pracovat s obsahem prostudovaných prací. V komentované podobě předkládá různé pohledy na zkoumanou problematiku, je informována o existenci reduplikace objektu v různých jazycích a má na její interpretaci vlastní názor. Důraz klade na gramatikalizovanost tohoto původně lexikálního prostředku.

V materiálové části pracuje jednak s korpusovými údaji, jednak s doklady komentovanými v jednotlivých španělských pracích. Předkládá srovnávací statistiky výskytu jednotlivých případů, takže své závěry může opřít o dobrý a fundovaný průzkum materiálu. Reduplikaci prozkoumala z nejrůznějších možných pohledů, všímá si jejího vztahu k určitosti a neurčitosti substantiva, k valenci frekventovaných sloves, k aktuálnímu členění výpovědi, zaznamenává i rozdíly stylistické, regionální, komentuje možné vlivy jiných jazyků, hypotézu o předmětné konjugaci atd. Práce působí dojmem vyčerpávající studie o fenoménu, který byl už mnohokrát konstatován, popsán a zdánlivě vyčerpán v povrchnějším přístupu didakticky orientované literatury. Kateřina Ziková ve své práci prokázala, že jde o syntaktickou konstrukci, k jejímuž zevrubnému poznání je ještě stále co říci. V dobře strukturované práci upozornila na rozmanité aspekty reduplikace, vzala v úvahu názory různých autorů a dospěla k přesvědčivým osobním závěrům. Práce není jen dosazováním materiálových dokladů do předem daného teoretického schématu, nýbrž řetězcem úvah o podstatě zkoumaného jevu a jeho souvislostech. Nové pohledy z hlediska agentivnosti, topikalit, akcesibility a specifčnosti jsou podnětné, ale diplomantka správně pochopila, že ve snaze redukovat abstraktní uchopení předmětu na jediný princip jsou jednostranné a že nejučinnější interpretace je v jejich propojení.

Vcelku lze říci, že předložená diplomová práce je přesvědčivá, teoreticky a materiálově vyvážená a že přispívá k poznání reduplikace objektu ve španělštině a k jeho interpretaci jako náznaku izolační kongruence predikačního VF se substantivním objektem.

Plně doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím stupněm výborně.

V Praze dne 13. 9. 2012

Prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.

Podněty k obhajobě

V práci jsem nenašel nic nedopovězeného ani vyžadujícího opravu. Proto uvádím jen několik možných námětů k diskusi.

1. Mohla by autorka podrobněji ilustrovat principy gramatikalizace Tomáse Eduarda Jiméneze Juliá a vztáhnout je ke gramatikalizaci reduplikovaného objektu?
2. Je zajímavé, že se reduplikace objektu objevuje pravidelně u jazyků s dominantním typem aglutinačním, tedy typem povýtce morfologickým (což ale není případ španělštiny). Chápe diplomantka její prosazení jako residuum staršího stavu jazykového systému, nebo jako inovační tendenci směřující k jinému jazykovému typu? Může tu být první příčinou aktuální členění výpovědi? Může jít o posílení tendence k izolačnosti projevující se mj. vznikem členu?
3. Souvisí kongruence se sémantickou redundantností?
4. Pozoruhodný je pojem resumptivního zájmena. V jakém smyslu je náhradou zájmena relativního? Čím se od relativního zájmena liší? (). *Un libro que nunca te he hablado de él y que quisiera que leyeras. :: ...del que nunca te he hablado y que quisiera que leyeras → ...y que quisiera que lo leyeras.*